

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

навчальної дисципліни

«Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01 – 2024

КИЇВ

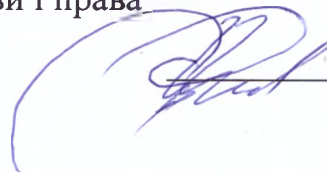
	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01- 2024
		Стор. 2 із 17	

Навчально-методичний комплекс розробили:

професор

кафедри теорії та історії держави і права

д.ю.н., професор

 Ростислав КАЛЮЖНИЙ

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 4 від «24» 03 2024 р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Навчально- методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні НМРР Юридичного факультету, протокол № 47 від «23» 04 2024 р.

Голова НМРР Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Наукові основи правотворчості та юридичної техніки**

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу1)	Наявність	
			друкований вигляд2	електронний вигляд3
1	Навчальна програма	Не передбачено		
2	Робоча програма	02_НОПЮТ_РП	14.12.2022 р. 13.01.01-01- 2022	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
3	Положення про рейтингову систему оцінювання	Не передбачено		
4	Конспект лекцій/курс лекцій	04_НОПЮТ_КЛ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
5	Методичні рекомендації з виконання домашніх завдань	05_НОПЮТ_МР_ДЗ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
6	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	06_НОПЮТ_МР_ КРз	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
7	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	08_НОПЮТ_МР_СР С	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
9	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	09_НОПЮТ_МР_ПР 3	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
10	Тести з дисципліни/практичні ситуаційні задачі	10_НОПЮТ_Т	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
11	Модульні контрольні роботи	11_НОПЮТ_МКР	28.08.2023 р.	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
12	Затверджені екзаменаційні білети	12_НОПЮТ_ЕБ	28.08.2023 р	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та
юридичної техніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 4 із 17

Додаток А

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
Декан ЮФ

Володимир НІКІТІН

« 12 » 12 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

« 14 » 12 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»
Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	ЛЗ	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Дня:	1	105/3.5	17	17	-	71	1 дз – 1 с	-	екзамен і с
Заочна	1	105/3.5	10	8	-	87	1 к – 1 с	-	екзамен і с

Індекс: НМ-9-081/22-2.1.2
Індекс: НМ-9-081з/22-2.1.2

СМЯ НАУ РП 13.01.01-04-2022

Додаток Б

**РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ
СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ**

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	1 семестр	
	Модуль №1	Модуль №1
Відповіді на практичних заняттях	25 (сумарна)	-
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	10 (сумарна)	10 (сумарна)
Виконання та захист домашнього завдання	10	-
Підготовка анотацій наукових статей, тез конференцій	5	-
<i>Для допуску до виконання модульних контрольних робіт №1,2 студент має набрати не менше</i>	<i>30 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1, №2	30	-
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	20 (сумарна)
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	30
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	

Додаток В

Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)						
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання		
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль №1 «Правотворчість та юридична техніка у сучасній теорії і практиці України»								
1.1	Правотворчість у системі категорій права	1 семестр				1 семестр		
		10	2	2	6	10	2	-
1.2	Методологічні основи наукового пізнання правотворчості	10	2	2	6	10	2	-
1.3	Теоретико-правові засади стабілізаційного призначення правотворчості	10	2	2	6	10	2	-
1.4	Правотворчі відносини в системі правових відносин	10	2	2	6	11	2	-
1.5	Сучасні проблеми теорії та практики правотворчості	10	2	2	6	10	1	-
1.6	Теоретико-методологічні засади досліджень юридичної техніки	10	2	2	6	10	1	-
1.7	Сучасні підходи до розуміння юридичної техніки	10	2	2	6	9	-	2
1.8	Правила та засоби юридичної техніки та проблеми їхнього застосування	9	2	1	6	9	-	2
1.9	Сучасний стан та тенденції розвитку юридичної техніки в Україні	7	1	-	6	9	-	2
1.10	Юридична техніка в контексті формування академічної доброчесності	7	-	1	6	9	-	2
1.11	Домашнє завдання	8	-	-	8	-	-	-
1.12	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-
1.13	Модульна контрольна робота № 1	4	-	1	3	-	-	-
Усього за модулем № 1		105	17	17	71	105	10	8
Усього за навчальною дисципліною		105	17	17	71	105	10	8

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01- 2024
		Стор. 7 із 17	

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Ростислав КАЛЮЖНИЙ,
Професор кафедри теорії та
історії держави і права, д.ю.н., професор

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01- 2024
		Стор. 8 із 17	

Продовження Додатку Г

Лекція 1 ПРАВОТВОРЧІСТЬ У СИСТЕМІ КАТЕГОРІЙ ПРАВА

План лекції

1. Предмет та об'єкт правотворчості
2. Методологія наукового опрацювання правотворчого процесу

Література

1. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахівців з інформаційної безпеки / [О.О. Тихомиров, М.М. Мікуліна, Ю.А. Іванов та ін.]; за заг. ред. Л.М. Стрельбицької. – Київ: Кондор Видавництво, 2016. – 332 с.
2. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: підручник / М.С. Кельман. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 716 с.
3. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред.. М.І. Козюбри. – К.: Ваіте, 2015. – 392 с.
4. Ковальський В.С. Правотворчість: теоретичні та логічні засади / В.С. Ковальський, І.П. Козінцев. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 192 с.

Зміст лекції

Вплив права на суспільні відносини та ефективність правового регулювання визначаються рівнем якості правових норм, які функціонують у державі, тим самим забезпечуючи правопорядок і законність у державі та суспільстві. Функціонування права і його місце в системі соціального регулювання визначається рівнем розвитку суспільства й соціальними факторами, які впливають на розвиток права, особливостями впливу права на суспільні відносини, специфікою та ефективністю правового регулювання.

Особливе значення в контексті вивчення сфери існування та функціонування права займають питання його утворення. Це пов'язане зі специфікою правоутворюючих факторів розвитку суспільства, які зумовлюють появу права та його оновлення (змін) в процесі функціонування. Вивчення цих питань, насамперед, надасть змогу встановити ті соціальні передумови, які визначають його зміст та необхідність впровадження у життєдіяльності суспільства.

Активізація правотворчої діяльності, що спостерігається сьогодні на всіх рівнях правотворчості (як на законодавчому, так і на підзаконному), проводиться з метою вдосконалення законодавства й реального закріплення в ньому гарантованих конституцією прав та свобод людини і громадянина.

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та
юридичної техніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 9 із 17

Додаток І

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання домашніх завдань
з дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: професор
кафедри теорії та історії
держави і права
Ростислав КАЛЮЖНИЙ

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕСЬВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та
юридичної техніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 10 із 17

Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: професор
кафедри теорії та історії
держави і права
Ростислав КАЛЮЖНИЙ

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та
юридичної техніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 11 із 17

Додаток Е

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Ростислав КАЛЮЖНИЙ
професор кафедри теорії та
історії держави і права, д.ю.н., професор

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕЄВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та
юридичної техніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 12 із 17

Додаток Є

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

НАУКОВІ ОСНОВИ ПРАВОТВОРЧОСТІ ТА ЮРИДИЧНОЇ ТЕХНІКИ

Практикум

для здобувачів вищої освіти

ОС «Магістр»

спеціальності 081 «Право»

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Київ 2024

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Наукові основи правотворчості та
юридичної техніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 13 із 17

Додаток Ж

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри ЗАТВЕРДЖУЮ
Олена МАКЕСВА
«28» 08 2023 р.

Типові тести
З дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

Розробник: д.ю.н., професор Ростислав КАЛЮЖНИЙ

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01- 2024
		Стор. 14 із 17	

Додаток 3

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри Олена МАКЕСВА
«28» 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1
з дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

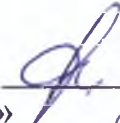
1. Етапи наукових досліджень проблем правотворчості.
2. Стандарти правотворчої процедури.
3. Застосування принципів права у процесі нормотворчості.

Розробник д.ю.н., професор Ростислав КАЛЮЖНИЙ

Додаток И

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри **ЗАТВЕРДЖУЮ**
Олена МАКЕЄВА
«28» 08 2023 р.

Екзаменаційний білет № 1
Дисципліна «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»

1. Правові засоби у правотворчому процесі.
2. Стандарти правотворчої процедури.
3. Загальносоціальні та спеціально-юридичні засоби юридичної техніки.
4. Предмет і методи навчальної дисципліни «Юридична техніка».

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 року

Розробник д.ю.н., професор

Ростислав КАЛЮЖНИЙ

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

